

ŘEDITEL A HYDRA

The illustration depicts a man in a red suit standing by a window with blinds, looking out. On the windowsill are several potted plants. In the foreground, a desk is cluttered with papers, a red telephone, a lamp, and a printer. The floor has a checkered pattern with scattered papers. A large, faint image of a hand is visible through the window blinds.

Jan Jícha

HOST

host

JAN JÍCHA
Ředitel a hydra

ŘEDITEL A HYDRA

Jan Jícha

BRNO 2018

© Jan Jícha, 2018

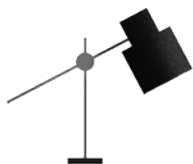
Illustrations © Jan Vajda, 2018

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2018 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-726-3 (PDF)

ISBN 978-80-7577-727-0 (ePUB)

ISBN 978-80-7577-728-7 (MobiPocket)

Všechny postavy v tomhle příběhu jsou vymyšlené, ale to, co se jim děje, bohužel ne.

*Děkuji všem, kdo mají rozhodující podíl na vzniku této knihy:
E. Kafkovi, J. Hellerovi a Ministerstvu školství České republiky.*

Mým kolegyním a kolegům

1

Věděl, že děti jsou nesnesitelné z principu, že je to jejich základní vlastnost, a některým nepomůže, ani když vyrostou. Ale tyhle byly ještě mnohem horší. Byly to děti bohatě zabezpečené, bez úcty k čemukoli, rodiči počínaje a cukrářským rukodílem konče. Jejich narudlé tlapy nebyly ochotné čekat, až jim hostitelka odloupne graciézní řez, a sápaly se po dortu jako po ragbyovém míči, svíraly ukořistěné porce v pěstech a bez rozmyslu si je pěchovaly do chřtánů. Vyskytly se i takové případy, co celý piškotový korpus zahodily na zem a za hodnu pozornosti uznaly pouze marcipánovou kytičku.

Byly to neobyčejně odpudivé děti. Polovina z nich měla silnou nadváhu a druhá udatnější zažívání, protivné byly ale všechny, a když si vzápětí začaly fotit selfička s co nejupatlanější hubou, měl už opodál stojící Alfréd Hrnčířík co dělat, aby se nepozvracel.

Nesnášel děti. Setkával se s nimi dnes a denně, jeho existence na nich závisela, a čím víc si tuto závislost uvědomoval, tím víc je nesnášel. Odporné, rozmazlené děti executive managerů, pojišťovacích agentů a jiné pozlacené lůzy, která měla dost peněz na to, aby svým nechtěným, neplánovaným, ale když-už-jsou-tu-no-tak-co potomkům zaplatila narozeninovou párty snů.

Dokouřil, zašlápl vajgl a začal se chystat na další kouzelnickou show, stejnou jako včera, předevírem, zítra a vždycky, během které bude ta chamraď zase hemzat a strkat mu do rekvizit a hledat v nich ukryté králíky, slídit po tajemství těch laciných triků a všechno to natáčet na mobily jako smyslů zbavená, aby si to pak mohla pouštět zvětšeně a zpomaleně a konečně přijít na to, jak to dělá.

Opodál okouněl postarší tatík, nakvašený jak raná okurka, a sledoval vír oslavy s obdobnou mírou znechucení. Jejich zraky se setkaly a na dálku mezi sebou prohodily:

Smradi, co?

Děsný.

Nemít tady kšeft, nevydržel bych tu ani minutu.

Ty jsi za to aspoň placenej.

Alfréd vytáhl z dodávky stolek, připevnil na něj hadici kompresoru a nafoukl první žízalí balónek.

„Co s tím umíš?“ zeptalo se jedno z těch vepřat, které se zatoulalo dál od dortu.

Rozhlédl se, a vida, že je s děckem sám a nikdo ho nenatáčí, pronesl temně:

„Škrtit.“

„Kecy!“ namítl tvor.

„Si piš.“

„Uka!“ poručilo sele a vytáhlo telefon.

„Tak pojď blíž,“ vpálil se do něj očima. „Jsi kluk, nebo holka? Nebo něco mezi?“

Dítěti bylo kolem devíti. Pod trikem se mu rýsovala postava, která se časem mohla stát zrovna tak mužskou jako ženskou, v obou případech notně předimenzovanou.

„Kluk, ty jo.“

„No tak, kluku, moc tady nezevli a jdi si radši zaběhat, každý den dvacet minut,“ metl po něm a dál v poklidu přivazoval nafouknuté balónky.

„Já neběhám,“ namítlo to zezdola. „Mě při běhu pálí žáha.“

„Tak jdi aspoň do...“ načal kouzelník, ale zarazil se, protože se k němu kvapem blížila žena, která podle figury mohla být s tím stvořením v příbuzenském vztahu.

„Arture, měl jsi dort?“ volala na něj.

„Nejmíň vagón,“ houkl bavič, ale na matku se nepodíval.

„Už je skoro snědený, tak si běž rychle vzít. Vy jste ten kouzelník?“

„Jo.“

„A prosím vás, nebudete dělat sršení, vidíte?“

„Jaký sršení?“

„No takový to sršení, jak vám z hůlky srší jiskry. Ony jsou v tom ty sírany a Arturek je na to alergický.“

Podíval se na matku zničujícím pohledem, pod níž se zarazila, a na okamžik oba zmlkli. Promluvil jako první:

„Původně jsem neměl v úmyslu sršet, ale je možné, že mě donutíte.“

Učinila několik kroků nazpět a máchla do prázdna, kde čekala masiv svého syna. Ten ale včas uposlechl varování a odkolébal se k dortovišti. Z rozkošného monumentu zbývala už jen hora rozmatlané sladké kaše, s vyžranými marcipány a namátkově trčícími kousky piškotu. Artur si nabral na prst, slízl, a uspokojen syntetickou chutí, zavrtal prstem ještě několikrát. Kouzelník ho zpozvzdálí po očku sledoval a cítil, jak se mu zvedá kufr.

Nebylo to úplně nepovedené představení. Nebylo ani povedené. Nebylo to vůbec představení, které by bylo možné jakkoli hodnotit. Stejně jako člověk nerozlišuje, jestli se toho kterého dne povedly v supermarketu rohlíky. Alfréd Hrnčířík alias Freddy El Mago si odkroutil svoje čísla, navytahoval z klobouku spoustu veteše a jako obvykle si všiml, že růže, králíci ani holubičky dětem nic neříkají. Rozhodl se tedy vygradovat spektakl svým parádním číslem. Zakryl cylinder šátkem a pronesl hlubokým hlasem:

„A teď, milí dětští hrdinové limonádových a zmrzlinových příběhů, uvidíte nejabsolutnější vrchol mého představení. Tady z toho klobouku vyčaruju to naprosto úplně nejcennější a nejnepostradatelnější, co si vůbec dokážete představit. Předmět, na němž váš život závisí více než na srdci rovnoměrně tlukoucím!“

Pak poklepal hůlkou na cylinder a děl:

„Hórum hárum, tel bell kotel!“

Jenomže se nestalo nic a děti se začaly pochechtávat.

Kouzelník stál před nimi v rozpacích a nejspíš nahlédl pod šátek. Zatřepal kloboukem, nic. Obrátil klobouk vzhůru dnem, nic. Děti se rozřehtaly. Nebyl to ale onen uvolněný, nadšený smích dětského publika, když Kašpárek zakopne o vlastní nohu. Byl to zlomyslný, zlý chechot, zběsilá radost z neúspěchu bližního jejich.

„Hustej fejl!“ vyjekl Artur.

Děti začaly šátrat po kapsách, aby si znemožněného kouzelníka natočily.

„Kde mám mobil?“ ozvalo se najednou z více stran. Ohavný, umělý řehot přešel vmžiku v čiré zděšení.

„Ty krásu, já nemám mobil!“

„Já taky ne!“

„Byl úplně novejší!“

O kouzelníka se rázem nikdo nezajímal. Vřava se stupňovala, sbíhaly se maminky, které tu ještě chyběly, zpovzdálí se sem otočil i onen znužený tatík, poprvé za odpoledne probuzený z letargie. Potomci padali na kolena a šátrali ve zdupané trávě, odevšad znělo mnohonásobné kvílení. Kdyby se na tuto scénu díval někdo přes plot, mohl nabýt dojmu, že tu dětský soubor předvádí dramatizaci Dantova Pekla.

Kouzelník už tyhle scény znal a pásl se jedovatýma očima po nešťastném davu. Když se dosyta vynamstil, zatroubil na klakson u dodávky a několikero uplakaných očí se k němu skutečně zdvihlo. Zaburácel:

„Nedomrlí plodové nerozvážných lásek, zvěšenci sociálních sítí, směšný potěre! Obrátte svou rozmlženou pozornost mým směrem, odkud jedině může přijít vaše spása!“

Některým matičkám se rozsvítila očka, jak už se ženám stává, když zaslechnou mužný hlas rezonující sebevědomím. Kouzelníkův urážlivý tón nedůvtipně považovaly za hru a netušily, že právě tato jeho slova jsou naplněna nejhlubší pravdou.

Znovu zaklepal na dýnku, strhl šátek a na praktikábl pokrytý blýskavou tkaninou vysypal z klobouku hromadu telefonů.

„Leštěná předzvěsti naší trpké budoucnosti, nabobtnalé důkazy omylnosti přírody, přistupte blíže a najděte si každý své ubohé mládě!“

Děti vyvrískly a vrhly se na hromadu. Počíňaly si však daleko kultivovaněji než prve u dortu. Opatrně rozhrabovaly tu nadílku, vědouce, že chovat se neurvale k cizímu telefonu je nejodpornější ze smrtelných hříčků, a jakmile našly ten svůj, jejich život opět dostal smysl.

„Jak jsi to udělal?“ zeptal se Artur přímo a v jeho mléčném zraku se objevil závan skutečného zájmu.

„Kouzlem,“ odvětil El Mago stejně temně jako dřív.

„Ty jsi je měl na špagátech?“

„Uhádlas, nevábná uzenino. Během odpoledne jsem vás všechny nenápadně obešel a každému jsem v kapse uvázal na telefon šňůru. A potom už stačilo jenom stejně nenápadně tahtat a všechny ke mně přijely jako pejsci. Skvělý trik, že jo?“

Artur nepochopil ironii. Nepochopil nikdy nic, v čem byl dvojsmysl, vtip, tajemství nebo kouzlo. Chápal jenom to, že když mu telefon třikrát zapípá, musí mu dát nažrat.

Alfréd Hrnčířík si sbalil stolec a kompresor, vyinkasoval od pořádjícího otce dohodnutou taxu a odrazil z místa činu. Ještě ve vratech si zhluboka odplivl z okénka a zapálil si cigaretu. Zítra ho to čeká znovu. A pak zas a zas.

Na sedadle spolujezdce bylo prázdkno a v nákladovém prostoru dodávky jen praktikábl a pár dalších rekvizit. Žádní králíci, holubice, růže, nic živého.

A v novinách složených v přihrádce auta ten podivný inzerát:

HLEDÁME PRÁVĚ VÁS. VOLEJTE...

2

Za půl hodiny už Alfrédova dodávka spokojeně trávila čerstvou naftu, v níž se proměnila dnešní gáže, a několik cigaret spolu s Rádiem Jupí vrátilo šoferovi náladu na průměr, takže když za železničním přejezdem spatřil stopaře, nezaváhal.

„Kam to bude?“

„Naším směrem,“ odpověděl pocestný nejasně a nasedl. Alfréd zařadil jedničku, ale pak se na muže podíval znovu a zarazil se:

„Počkejte, neznáme se odněkud?“

„Známe,“ odvětil muž. Byl vysoký, delší neupravené vlasy se směrem vzhůru zvolna vytrácely.

„Ale odkud?“

„Já vás znám už dlouho. Vy jste mě viděl poprvé dneska na té oslavě.“

„No jasně! Ale počkat, jak jste se dostal sem? To je třicet kiláků! A kde máte dítě?“

„Nemám děti. Svoje.“

„Tak co jste dělal na té příšerné párty?“

„Zažil jsem i horší.“

„Pozvali vás?“

„Ne. Myslím, že o mně ani nevěděli.“

„Tak proč jste tam...?“

„Byl jsem se podívat na vás.“

„Na mě?“

„Ano. Chtěl jsem vás vidět v akci. A musím konstatovat, že jste mě nezklamal.“

Alfréd Hrnčířík se zarazil a dlouhou chvíli mlčel. Nevěděl, na kterou z nesrovnalostí se zeptat dřív. Pasažér ale začal sám:

„Proč jste ještě neodpověděl na náš inzerát?“

„Na který? Nic nesháním.“

„Vy ne, ale my sháníme vás. Četl jste to přece v novinách. Rubrika NABÍDKA ZAMĚSTNÁNÍ.“

„Tam je plno inzerátů.“

„Ale jenom jeden je určený vám. Podívejte,“ popadl z přihrádky složené noviny a rozložil je tak, že se Alfrédovi před očima zaskvěl rámeček se slovy HLEDÁME PRÁVĚ VÁS. „Neříkejte, že jste si toho nevšiml.“

„Všiml, ale co jsem s tím měl dělat?“

„Přece zavolat na tohle číslo.“

„A jak jsem měl poznat, že jde zrovna o mě?“

„A o koho by mělo jít, když se tu jasně říká, že hledáme právě vás?“

„To samé si přece přečte každý, kdo si koupí ve stejný den stejné noviny!“

„Ne. Do výtisků, které se nedostanou do rukou vám, jsme ten inzerát nedávali. Podali jsme ještě jeden, že HLEDÁME SKŘETA NA TVORBU ROZVRHŮ, ale ten zase nevyšel v tom vašem.“

Alfréd se opět odmlčel. Dodávka se teď hnala po dálnici a nebylo potřeba ji zrovna moc řídit.

Po chvíli přemýšlení pronesl:

„Co po mně chcete?“

„Co asi? Nabízíme vám zaměstnání.“

„Já už jedno mám.“

„Ale štve vás a mrháte v něm svým talentem.“

„Nemám žádný talent.“

„Jste kouzelník.“

„No a? To není talent. Prostě jsem se naučil pár triků.“

„To, co děláte, nejsou triky. To jsou skutečná kouzla.“

„Ale prdlajs.“

„Varietní kouzelník, eskamotér, iluzionista nebo jak tomu chcete říkat, má nadprůměrně hbité prsty a přesvědčivý výraz, ale neumí přeměňovat ani přemísťovat hmotu. Vy ano.“

„Co je na tom, že umím udělat holuba? Vyjde mě to levněji, než kdybych ho musel kupovat a pak ho schovávat v rukávu.“

„Jenže o to jde. Vy nemusíte nic kupovat, nic schovávat ani předstírat. Vy jste skutečný kouzelník, a přesně to potřebujeme. Kromě

toho máte pedagogické vzdělání a vztah k dětem, což je naše základní podmínka.“

„Já děti nesnáším.“

„Takže k nim máte vztah.“

„Vztah bezvýhradného odporu.“

„To je v pořádku. Potřebujeme někoho, komu děti nejsou lhostejné. A kdo je zároveň kouzelník.“

„Kdo jste jako vy? S kým vůbec mám tu čest?“

„Jmenuji se Baltazar Škraloup a jsem sekretářem kouzelnické školy v Beďarech. Vy jste Alfréd Hrnčířík, náš budoucí ředitel. Těší mě,“ vytrčil sekretář pravici směrem k řidiči. Ten v důsledku leknutí málem naboural a vzápětí zařval:

„Zbláznil jste se? Odkud znáte moje jméno? Jaký ředitel? Já jsem normální kouzelník, ideální číslo na vaši párty, padesátiminutová kejklírna za dva tisíce, a když jim to přijde akorát, připočítám ještě dopravu a materiál. Nejsem žádný ředitel, nikdy jsem nebyl ani nebudu, nesnáším děti, nesnáším svou práci a nehodlám ji měnit!“

Spolujezdec se usmál.

„Děkuji za stručný motivační dopis. Jste náš člověk. Jsem rád, že jsme ten inzerát nepodávali nadarmo. Mně bylo divné, že nevoláte, a tak jsem se přijel podívat. Teď už chápu, že důvodem vašeho váhání byla jen jistá nerozhodnost.“

„Víte co? Vystupte si laskavě. Já tady uhýbám.“

„Uhýbáte už dvanáctý rok. Beďary jsou pořád rovně.“

„Nejedu do žádných Beďarů!“

„Do Beďar jako do žen. I žáky v tom cepujeme.“

„Nejedu do Beďar ani do žen! Jedu domů, vlezu si do horký vany a vykourím zbytek týhle krabičky... kde ji mám...?“ zašátral po palubní desce.

„Je to ona?“ zeptal se spolujezdec a natáhl k němu ruku s cigaretami.

„Jo, dejte to sem.“

„Je mi líto, Alfréde, právě jste přestal kouřit. Na ředitele školy se to nehodí.“

V té chvíli mu krabička z dlaně zmizela.

„Co si to dovoluješ!? Dej sem moje cigára a vypadni z mýho auta!“

Dupl na brzdu, ale dodávka jela dál. Za okamžik dorazili na křižovatku, ale zatímco Alfréd kroutil volantem doprava, vůz pokračoval přímo.

„Omlouvám se, ale jelikož neznáte cestu, budu vám dělat navigaci,“ vysvětlil Baltazar.

Alfréd křečovitě sevřel volant a ještě několikrát marně šlápl na brzdu. Automobil však neustále zrychloval.

Z vedlejšího sedadla se ozvalo:

„Když jste mi teď laskavě přenechal řízení, nebude vám vadit, že na to malinko šlápnu? Beďary nejsou zrovna blízko.“

Dodávka vyrazila kupředu jako řádně vyčipovaný sporták. Řítila se krajinou a směle předjížděla všechna ostatní vozidla.

„Nemusíte se pořád držet volantu,“ usmál se spolujezdec.

Krajina nejprve rychle ubíhala, ale za pár chvil se z ní stala jednoduší zelenavá šmouha. Už nebylo možné rozeznat pole od lesa, už nebyla vidět žádná jiná konkrétní vozidla, kolem oken svištěl jen temný tunel, v němž neexistovaly žádné rozpoznatelné tvary. Alfréda sice na chvíli popadl děs, že se vybourají, ale posléze si uvědomil, že v této rychlosti, která mnohonásobně překračuje technické parametry vozidla, už fyzikální zákony neplatí. Skutečně se pustil volantu, zabořil se do opěradla, a dokonce začal mráкотně klimbat. Poslední, co ještě vnímal, byla věta z úst navigátora Baltazara:

„Věřím, že svého rozhodnutí nebudete litovat.“

3

Budova kouzelnické školy v Bedarech byla odporná. Navrhl ji socialistický architekt okresního formátu jako učiliště, a nebyť dílen, kovárny a rozsáhlých podzemních prostor, kouzelníci by se sem nikdy nenastěhovali. Ba dost možná by ani nezakládali žádnou školu — prostě by jen dál podle potřeby provozovali své čarodějné řemeslo a spoléhali na to, že jeho mladí adepti v sobě svůj talent objeví a samovolně si najdou mistra k vyučení, tak jako to dělali všichni kouzelníci po staletí.

Do jejich poklidného, ukrytého světa však vtrhla móda kouzelnických ság a filmů a způsobila, že o nich najednou vědělo každé dítě. Reportáže ze škol pro čaroděje vycházely v obřích nákladech a bez rozmyslu vyzrazovaly dávné poznání, dosud pečlivě střežené a nyní vydané všanc komukoli, včetně neschopných, nechápajících a nezodpovědných. Jednou z dovedností, jimž se proto žáci bedarské školy museli naučit, bylo vyvinout si spolehlivé metody uchování zbývajících kouzelnických tajemství před knižním a mediálním trhem.

Alfrédova dodávka předrcnala rozkotané betonové parkoviště a zastavila před vchodem.

„Jsme na místě,“ pronesl spolujezdec.

Nepřirozený poklid a dřímota, které Alfréda přemohly během divoké jízdy, ustoupily obvyklé naštvanosti.

„Na jakém místě? Odvezte mě domů.“

„Máme tu pro vás byt,“ namítl Baltazar a vystoupil.

Alfréd stočil okénko a vykřikl:

„Kašlu na vás!“

Otočil klíčkem zapalování, ale motor jen líně zavrnl. Baltazar se zatvářil starostlivě.

„Řekl bych, že vám došla nafta. Tyhleto starší diesely při nadzvukových rychlostech dost žerou.“

Alfréd vztekle vyskočil na beton, práskl dvířky a chytil Baltazara pod krkem.

„Tak poslouchej, tohle je únos! Nikdo mě nedonutí sedět zbytek života v kanclu! Okamžitě mi natankuj plnou nádrž a já mizím!“

„Vy umíte i mizet? A proč k tomu potřebujete naftu?“

„Nedělej si srandu, nebo tě uškrtním!“

Baltazar se bez námahy vymanil z jeho ne zrovna železného stisku a zamířil ke vchodu.

„Šetřte si agresivitu na děti. A pojďte za mnou, ukážu vám vaše nové působiště.“

Alfréd za ním zavolal:

„Nikam nepůjdu a žádný nový působiště...“

Vtom ale jeho únosce otevřel vchodové dveře a z nich vyletělo hejno ptáků. Ohnal se oběma rukama, aby je rozprášil, a Alfréd se zarazil v půli věty, neboť takový výjev vskutku nečekal.

„Darebáci!“ ulevil si Baltazar a vešel do budovy. Alfréd, přemožen silou jeho sebejistoty, vykročil váhavě za ním.

Temné chodbě se staromódní dlažbou vévodily nástěnky s vybledlými fotografiemi strašidelných hradů a zámků, na některých místech zely na stěnách prázdné světlé obdélníky, značící místa, kde patrně po léta visel nějaký funkcionář, než ho vzal čert. Kromě několika dalších vrabčáků tu nebylo žádných známek života.

„Omlouvám se za ty vrabce,“ mumlal Baltazar, „ale to je právě jeden z důvodů, proč tak naléhavě sháníme nového ředitele. Musíte důrazně domluvit profesoru Babrauskasovi, aby s tím přestal.“

„Co?“ Alfréda nenapadla žádná příhodnější reakce. Oni mě tu potřebují, abych jim chytil ptáky?

Baltazar pokračoval, jako by mu četl myšlenky:

„Vaším úkolem samozřejmě nebude likvidovat vrabce, to zařídí pan školník. Musíte ale nastavit pravidla. Profesor Babrauskas si je totiž vykládá velmi volně a podle našeho názoru učí žáky naprosto nevhodné věci. Uvažoval bych i o tom, zda je pro náš ústav více přínosem, nebo přítěží — ale do toho vám samozřejmě nebudu mluvit.“

Vyšli do prvního patra, které vyjma trochy světla z luxfer na konci chodby nepůsobilo o nic útulněji než přízemí. Nástěnka

s nápisem PRÁCE NAŠICH PRVNÁČKŮ byla ověšena barevnými šátky a třemi bidýlky s holuby. Na jednom z nich seděl kromě holuba také vrabec, další poletovali u stropu.

Baltazar otevřel dveře označené ŘEDITELNA a vstoupil do místnosti. Alfréd zůstal stát na prahu a zíral dovnitř.

Byla to kancelář vybavená podle normalizačního vkusu, s velkým leštěným stolem, prosklenými skříněmi plnými knih, křišťálovými koulemi a řadou podivných artefaktů rozvěšených po stěnách. Stranou u okna stál psací stůl z nábytkové řady Univerzal s nalepeným inventárním číslem a letopočtem 1974. Na něm spočíval prehistorický počítač s vykotlanou klávesnicí. Na skříně si hověl květináč s notně rozvětvenou rostlinou, která připomínala agáve a při vstupu obou mužů natočila ježaté listy ke dveřím.

„Vítejte ve svém království,“ děl Baltazar slavnostně. „Dáte si kávu?“

Alfréd obezřetně vstoupil, rozhlédl se po stěnách a odpověděl jako ze sna:

„Dal bych si cigáro.“

Baltazar se usmál a zapnul varnou konvici.

„Musím vám připomenout, že jste nekuřák.“

Voda rychle zavřela a z konvice se ozvalo pronikavé: „Kuku!“

Baltazar sebou cukl.

„To snad ne! To byli určitě Babrauskasovi sedmáci! Ještě včera normálně pípala...“

Zalil dva hrnky, a zatímco je pokládal na velký konferenční stůl, stěžoval si:

„Paní ředitelka to myslela dobře, chtěla vyjít vstříc moderním metodám a taky se řekněme trochu vlichotit hydře. A tak přijala rodilého mluvčího. A ze začátku se zdálo, že pan Babrauskas bude skutečně cennou oporou týmu. Zná neuvěřitelnou spoustu kouzel, však v nich taky žil od malička, ne jako my ostatní, kteří jsme v sobě kouzelnickou identitu museli objevovat většinou až v pubertě. Jenomže potom, když se tady otrkal...“

Jeho slova přerušil zvuk stokrát pronikavější než předchozí „kuku“ — bylo to ohlušující, srdcervoucí zahýkání, které se rozletělo po chodbách, zavibrovalo všemi dveřmi a okny a vyvolalo

bujarý povyk veškerého žactva, jež se na toto znamení vyhrnulo ze tříd. Spolu s dětmi z nich povyletovalo také větší množství vrabců.

Alfréd se tak vyděsil, že upustil svůj hrnek kávy a ta se rozlila po stole. Baltazar přiskočil s houbičkou a utíral louži.

„Zvoní,“ objasnil lakonicky.

„Co prosím?“ zajekal Alfréd.

„Omlouvám se, že jsem vás na to nepřipravil dopředu. To bylo zvonění.“

„Ten vřesk?“

„Však říkám, že byste si s ním měl promluvit.“

Hluk na chodbě nepolevoval, spíše se stupňoval. Děti pobíhaly jako splašené a pokřikovaly na sebe množství nesrozumitelných slov. Nejčastěji se opakovalo *žvirblis*. Čím déle trvala přestávka, tím více létalo po chodbách ptáků. Baltazar si stoupl do dveří a zařval:

„Tak dost! Přestaňte hulákat a dělat tady ptáky!“

Stádo dětí se zarazilo, ale všem bylo jasné, že jde spíše o oddych před větší akcí. Ze dveří protějšší třídy povykoukl čahoun s drzým výrazem, namířil rukou na Baltazara a tiše pronesl:

„*Žvirblis!*“

V tu ránu mu z dlaně vystřelil vrabčák a zamířil přímo Baltazarovi na hlavu. Na ní se zamotal do zbytku vlasů tak dovedně, jako by v nich chtěl vyvést mladé. Celá škola se rozřehtala a ponížený sekretář musel ustoupit zpět do ředitelny. Vykřikl ještě: „Počkej, pan ředitel si to s tebou vyřídí!“, ale nato se všichni rozchechtali ještě víc a z různých stran se ozvalo posměšné: „Bůůů!“

Baltazar za sebou zabouchl dveře a před zrcadlem si vymotával z vlasů vrabce.

„Neřád jeden! On dobře ví, že na něj nemůžeme.“

„Kdo to byl?“

„Metoděj Bzdinka, osmá třída. Nejhorší věk, a on je navíc nejhorší povaha. Žádná úcta k čemukoli a sklony k černé magii. Ale divte se, když vyrůstal bez rodičů.“

„Proč mu prostě nenařadíte?“

„Zbláznil jste se? Vráťte do školství účinné metody výchovy — a do týdne máte na krku hydru! Pravda je, že když už to někdo hodně přehání, pošlu na něj školníka. To je nepedagogický pracovník,

takže mu to snáz projde. Jenomže má tu nevýhodu, že je hrozně hodný a děti mlátí dost nerad.“

Konečně držel osvobozeného vrabce v hrsti. Otevřel okno a vypustil ho na svobodu.

Ozvalo se další příšerné zahýkání, které Alfréda nevydésilo o nic méně než to první.

„Konec přestávky,“ zaradoval se Baltazar. „Teď aspoň zalezou a my si můžeme popovídat.“

4

Alfréd se poprvé za celou dobu posadil k leštěné desce a uvažoval, jaký tón nasadit pro další vlnu odmítání, když vzteklý zjevně nezabíral. Baltazar mu nedal domyslet.

„Jestli vám můžu radit, neztrácejte zbytečně čas vymýšlením výmluv, proč naši nabídku nemůžete přijmout, a spíš si připravte nějakou vizi, se kterou na místo ředitele nastupujete. Trochu jasnější představu, kam byste chtěl školu během následujících let dostat.“

„Ale já ji nikam dostat nechci! Nemám zájem být tu ředitel! Nikdo mě přece nemůže nutit, abych dělal práci, kterou nechci a neumím!“

„Vy jste mě pořád nepochopil. Říkám vám, že výmluvy jsou zbytečné. Jste jediný vhodný uchazeč, a tudíž vám nezbyvá než místo přijmout.“

„Nejsem uchazeč, o nic se neucházím!“

„My se ucházíme o vás, to stačí.“

„Ucházíte? Vy jste mě unesli! V mém vlastním autě!“

„Propána, uchazeč nebo ucházenec, vy jste hrozný detailista. Chybí vám nadhled!“

„Mně nic nechybí! Já chci jenom trochu nafty, svoje cigára a nazdar! Neumím dělat ředitele, obzvlášť jestli to spočívá v tom, že budu vyhánět ze školy ptáky a nebudu moct dát dětem na prdel.“

„Mírněte prosím svůj slovník, tahle květina všechno poslouchá.“

Alfréd zvedl oči na skříň a všiml si, že květina zvláštním způsobem rozložila všechny listy naplocho směrem k hovořícím mužům, asi jako když se automatizované solární kolektory natočí plochou ke slunci.

Zasyčel:

„Vy jste fakt samé lákadlo! Chcete mě zavřít do baráku plného uřvaných dětí, co po mně budou beztrestně střílet vrabce, a ve vlastní ředitelně mě bude špehovat kytka?!“

„Buďte klidný, mluvit neumí. Jenom poslouchat. Vid', Sibylo?“ pohlédl Baltazar na květinu a usmál se. „Jedna z prací našich absolventů. Když skládají závěrečné zkoušky, musí udělat nějaké pořádné, prakticky využitelné kouzlo. Děvčata z devítky se tehdy rozhodla vykouzlit mluvící květinu, ale úplně se jim to nepovedlo. Dokáže jenom poslouchat a všechno si pamatuje, ale nepromluví. I tak ale chvalitebný výsledek.“

„Jak víte, že slyší a pamatuje si, když nikdy nic neřekla?“

„To se přece pozná. Když mluvíte na psa, taky víte, že vás slyší a rozumí vám, i když nic neříká. Podívejte se, jak dychtivě k nám točí listy.“

„Co je to za kytku?“

„Tchynin jazyk.“

„Lepší vybrat nemohly.“

„A poslyšte, co se týká těch vrabců, to je právě věc, kterou byste asi měl vyřešit jako první. Jestli vám do toho můžu mluvit, tak bych jim to prostě zakázal. Jako ty medúzy.“

Alfréd se na Baltazara zadíval úkošem a jedovatě namítl:

„Všiml jsem si, že jste měl snahu jim cosi zakázat, ale nějak to nezabralo.“

Baltazar vzdychl.

„Ode mě to neberou. Moc dobře vědí, že to není zákaz ředitele.“

„Tak proč neděláte ředitele sám?“

„Já jsem sekretář. Nemám pedagogické vzdělání.“

Alfréd se zdvihl ze židle a přistoupil k vitrínám. Skříň obsahovala převážně knihy — staré, tlusté svazky, už od pohledu tak moudré, že je jistě dávno nikdo neotevřel. Latinským, hebrejským a tibetským nápisům na hřbetech nerozuměl, ale při jejich prohlížení ho najednou trkla zásadní myšlenka. Prudce se otočil k Baltazarovi a vyšťekl:

„Proč vlastně sháníte ředitele? Říkal jste, že máte ředitelku.“

„Měli jsme, ale odstoupila z funkce,“ odpověděl Baltazar a zasmušile se zahleděl do země.

„Proč odstoupila?“ otázal se Alfréd a maně si vzpomněl na několik filmových hororů.

„Protože je úplná kráva,“ odušil Baltazar a bylo znát, že je mu to ze srdce líto.

Alfréd se pousmál.

„Neříkal jste, že bych si měl před tou kytkou víc hlídat slovník?“
Baltazar jen mávl rukou.

„Však neříkám nic, zač bych se musel stydět. Paní doktorka Straková je úplná kráva, a tudíž už nemůže vykonávat funkci ředitelky. Byla u nás ředitelkou odedávna, ještě když tu bylo obyčejné učiliště, ale před nějakým časem se z ní začala stávat trochu kráva, což se ještě dalo snášet, ale když se nedávno ukázalo, že je opravdu úplná kráva, víceméně jsme se všichni shodli na tom, že bude lepší, když odstoupí.“

„A ona souhlasila?“

„Nic nenamítala.“

Baltazar při těch slovech usedl a bezmyšlenkovitě míchal lžičkou kávu. Alfrédovi připadalo, že na to, jak hlubokého znevážení své někdejší nadřízené se tu dopustil, mluví sekretář nadmíru věcně a bez emocí. Proto se zeptal podobně věcně:

„A co dělá teď?“

„Paní ředitelka? Asi žere. Od té doby, co je z ní úplná kráva, žere vlastně pořád. Máme tu kousek pozemku, tak ji ho necháváme spásat, ale přes zimu nevím, budeme asi muset koupit seno.“

Alfréd se vyděsil.

„Počkejte, chcete mi říct, že se tu ředitelka proměnila v opravdickou krávu?“

„Však říkám, v úplnou krávu. Ta proměna začala už před lety, když vyšel nový školský zákon a všichni ředitelé se shodli, že se z nich někdo pokouší udělat voly. Všimla si toho i naše paní ředitelka, ale protože byla žena, udělalo to z ní krávu. Byl to pomalý, bolestný proces. Nejdřív jen přezvykovala směrnice, pak začala cosi tupě vyplňovat, ta nová pravidla byla totálně nestravitelná, pořád si stěžovala, že na to nemá žaludek, všechno zpracovávala načtyřikrát. Pak už jí úplně přeskočilo a začala pást i po nás, abychom taky pořád něco vyplňovali. Úplně ztratila kontakt s živými lidmi, se žáky i učiteli, morálka i kázeň šly do jetele. Když jsme

na ni zaklepali, seděla vždycky tady u toho předpotopního kompjútru a štkala: Že já kráva se jim na to nevys... Poslední praktická věc, kterou dokázala, bylo přijetí profesora Babrauskase, sehnala na něj peníze z nějakých evropských fondů pro podporu jazykové výuky rodilými mluvčími, ale mám pocit, že to papírování kolem jí definitivně zlomilo vaz. Od té doby se tu jen tak potloukala, na poradách mlela hubou a počítala, kolik jí ještě zbývá dnů do důchodu.“

Alfréd vyslechl tklivý příběh své předchůdkyně a pokýval hlavou. Pak se otázal:

„Mám tomu rozumět tak, že osud paní Strakové je typický úděl každého ředitele školy?“

Baltazar se napil vystydlé kávy, jako by chtěl získat čas, a zvolna odpověděl:

„Neřekl bych přímo typický, ale jeden z možných. Záleží na tom, jak silnou máte vůli. Vy jako zkušený kouzelník se toho snad obávat nemusíte, ale třeba chudák kolegyně Straková měla tu nevýhodu, že nebyla kouzelnice. Víte, nechci ji nějak pomlouvat, o začarovaných jen dobře, ale byla to taková nomenklaturní pedagožka ze staré školy, učit začala dávno před revolucí a postupně se vypracovala. Měla myslím děti dost ráda, uměla to i s převíty, řekl bych, že se tak nějak se skřípěním zubů smířila i s novým režimem, ale když se z tohohle učiliště stala kouzelnická škola, už to neustála. Z jedné strany z ní dělalo krávu Ministerstvo osvěty, z druhé strany si byla vědoma, že neumí ani jediné kouzlo, takže i prvňákům byla brzy pro legraci. Kolega Babrauskas se pokusil naučit ji aspoň pár nejjednodušších, vyloženě dětinských triků, ale neuspěl. Nepovedl se jí ani vrabec. To nejlepší, čeho dosáhla, byla jakási kulička z peří, která trochu poskakovala. Nemůžete se divit, že ani učitelský sbor ji nepovažoval za autoritu.“

Alfréd si promnul dlaní zátylek, propletl prsty obou rukou a pravil podobně rozvážně:

„Možná vám začínám trochu rozumět. Vy sháníte ředitele, protože předchozí ředitelka psychicky i fyzicky podlehla všem možným tlakům, které se ve školství nabízejí, a vybrali jste si na to mě, protože z vás kouzelníků to pochopitelně nikdo dělat nechce. A teď

očekáváte, že vám na tuhle vějičku skočím a během pár let ze sebe nechám udělat vola, je to tak?“

Baltazar na něj upřel zrak a pronesl pevným, přesvědčeným hlasem, dosti nepodobným tomu, jímž mluvil doposud:

„Alfréde, vybrali jsme vás proto, že jste jediný v celé zemi, kdo tuto roli může zastávat. Máte pedagogické vzdělání...“

„No počk...“

„Ne — samozřejmě nechci zneužívat vaší mladické zoufalosti, kdy jste se z nedostatku jiného nadání přihlásil na pedagogickou fakultu a zuby nehty ji skutečně vystudoval. Nejde mi o vaše pocity nebo přesvědčení, ba ani o vaše reálné učitelské vlohy, jde mi o ten papír. Všem v tomhle systému jde jenom o papíry. Vy máte papír, my máme vás. Kromě toho máte vztah k dětem, jak jste sám přiznal. Negativní, to je v pořádku, hlavně že nějaký. Jak správně tušíte, lidí, co vystudovali pedág a nenávidí děti, je spousta, ale vy jste ještě navíc kouzelník, a to z vás — k vašemu nesmírnému štěstí a přes jistou počáteční nelibost — činí jedinou možnou osobu, která může převzít roli ředitele kouzelnické školy. Doufám, že už se nezlobíte a že to tady v Beďarech dáte zase trochu do pořádku.“

„V Beďarách jako v ženách, ne?“

„Ne. Vzor pro Beďary se na každý pád mění, v tom je jeho kouzlo. Beďary jako hrady, bez Beďar jako bez žen, Beďarům jako předsedům, Beďary jako Velvary, o Beďarech jako o kostech, s Beďary jako s pány, hrady, lesy nebo kuřaty. Na Beďary nikdy nevoláme ani je neoslovujeme, protože jsou neživotné, a podle kolegyně Brkové jsou navíc ve své jedinečnosti pomnožné. Rozumíte? Takže jsme se s kolegy dohodli, že vás vyzveme inzerátem, a když jste se neozval, přistoupili jsme k poněkud přímějšimu postupu.“

Alfréd se opět rozmýšlel, jestli má vybuchnout vzteky, nebo se pokusit o rozumnou argumentaci. Nakonec zvolil zlatou střední cestu a rozumně vybuchl:

„Vy jste se dohodli! Vy jste mě vyzvali a unesli, ale kdo se ptal mě?! Co když je mi úplně ukradené, co se děje ve vaší kouzelnické škole? Ať si třeba spadne a všechny ty spratky pohřbí v sutinách!“

Baltazar se na něj přísně zadíval:

„Afréde, stejně jako já i vy jste si mohl všimnout, že tyto rozrušené výkřiky jsou toliko plodem vaší setrvačné touhy mít navrch, nikoli vašeho přesvědčení. Jako opravdovému kouzelníkovi vám nemůže být jedno, co se děje v kouzelnické škole. Tento specifický talent s sebou nese i prvek zodpovědnosti, který chť nechtě cítí každý, kdo v sobě objeví kouzelnické vlohy. Vzpomeňte si, jak vám bylo, když jste se poprvé dopustil kouzla.“

Alfréda jeho slova zasáhla. Vybavil si tu chvíli na pískovišti, kam mu bylo dovoleno se uchýlit přímo z prvomájového průvodu. Byl tenkrát natolik unesen emocemi — procesí, hudba, transparenty o lásce a míru —, že v sobě pocítil dříve nepoznanou sílu, směsici odhodlanosti a euforie, takže když pak na písku zlý kluk Vasil vyrvál jeho nejoblíbenější spolužačce Marušce lopatičku, stačilo Fredíkovi upřeně se na něj zadívat a všechno, co si v tu chvíli přál, se okamžitě vyplnilo: lopatička vylétla Vasilovi z ruky, opsala vysoký oblouk a zaryla se mu do zadku. Vasil začal skákat po pískovišti, strašlivě ječel a mezi půlkami mu trčela ukořistěná lopatka. Maruška se na něj dívala nejprve zděšeně, ale vzápětí se rozesmála stejně jako všechny ostatní děti. Vasil pak ještě několik dní chodil s nohama trochu od sebe, ale Alfréd se nikomu nepřiznal, jak to celé bylo. Kdepak je Marušce konec...

Baltazar ho nechal dodumat, ale věděl, že pro dokonalý účín je nutná ještě jedna vzpomínka. A proto pokračoval nezlomně přesvědčivým hlasem:

„Ano, to pískoviště, budiž. Ale vzpomeňte si ještě na jednu epizodu. Tam už šlo o víc než o lopatičku.“

Alfrédovi bylo okamžitě jasné, kam míří. Myslí se mu prohnala ta divoká voda, která vlastně byla až bolestně klidná, ale tentokrát vzpomínku rychle zaplašil. I Baltazar vyrozuměl, že tímto směrem se jeho nový šéf vydávat nechce, a tak pokračoval:

„Nechci ve vás, Afréde, oživovat žádné nepříjemné zážitky. Ale z toho, co o vás víme, je zřejmé, že nejste jen tak obyčejný kouzelník. Jste jeden z velmi mála kouzelníků, kteří dovedou ovládat čas.“

„Ale já jsem nikdy...“

„Ne, prosím. Nesnažím se vyvolat spor, takže se nesnažte ani vy. Oba víme, co víme. Byla to tehdy pro vás krutá zkušenost, dnes už

za ni můžete být jen vděčný. V každém případě jste tam dokázal něco, co je pro většinu i velmi zkušených kouzelníků nemožné. Na určitou dobu jste zastavil čas — a to je přesně kvalifikace, kterou jako ředitel budete muset využívat, pokud chcete, aby se z vás nestal úplný vůl.“

Alfréd prudce zavrtěl hlavou.

„To není žádná kvalifikace! Tehdy se mi to povedlo, protože šlo o život, ale od té doby jsem nikdy nic takového neudělal!“

Baltazar se pousmál:

„Tak budete muset začít. Je to prostý pud sebezáchovy. Buď vy, nebo hydra. Ona má v rukou mocenské prostředky, vaší jedinou nadějí je schopnost zkrotit čas a všechno to stihnout.“

Alfréd opět vypěnil:

„Já nechci žádnou nadějí! Já mám svý jistý, jedno představení denně, zkásnu dvojku, šlus, vana a cígo.“

„Alfréde, jste přece chlap. A žádný chlap nikdy není spokojen s tím, co už má. Musíte růst.“

5

Rozhovor obou mužů přerušilo zaklepání.

„Ano,“ řekl Baltazar a dveře se pomalu otevřely. Do ředitelny nakoukla ryšavá hlavička.

„Copak bys ráda, Sabinko?“ obrátil se na ni sekretář.

Děvče mělo už při vstupu na krajíčku, ale při pohledu na cizího člověka mu vyhrkly slzy docela.

„Sabinko, neplač a řekni mi, co potřebuješ,“ utěšoval ji Baltazar. Děvčátko škytlo:

„Mně zase nejde pustit pramen.“

„Dole na záchodech?“

Děvče jen kývlo a upřelo zahanbený zrak do podlahy.

Baltazar si povzdychl a zvedl se.

„Tak se na to půjdeme podívat. Pojdte taky, Alfréde, ukážu vám aspoň další místo, kde nás bota tlačí.“

Sabinka se po cizinci plaše podívala, ale když viděla, že s ním pan sekretář jedná přátelsky, upokojila se. Baltazar si vzal z poličky hůlku a společně došli do přízemí, ke dveřím s obrázkem holčičky, chlapečka a s mnoha dalšími kresbami ještě z doby učiliště. Vešli do místnosti, z níž vedla řada dalších dveří, ale jinak nebyla k Alfrédovu překvapení vybavena vůbec ničím, pouze jednou zhasnutou pochodní na stěně a nevelkým odtokovým žlábkem v podlaže. Stěny byly bez omítky, hrubě tesané do kamene. Baltazar luskl a pochodeň se rozžala. Promluvil k žákyni:

„Tak mi ukaž, jak jsi to dělala.“

Dívěnka stydlivě vytáhla z kapsáře hůlku, ťukla s ní do stěny a špitla:

„*Aqulum petrex.*“

Nestalo se ale vůbec nic a Alfréd si s uspokojením vzpomněl na hlášku z poslední narozeninové párty: Hustej fejl!

Zato Baltazar se zachoval jako správný pedagog. Poučil Sabinku:

„Musíš udeřit víc.“

Bouchla hůlkou ještě jednou a hláskem opět na pokraji pláče zopakovala:

„*Aqulum petrex.*“

Zase nic.

„Ale musíš si víc věřit. Podívej, proti tobě stojí skála, ty od ní něco chceš, a když tu budeš takhle kníkat, nic ti nedá.“

Holčička bouchla hůlkou do třetice a křikla už trochu panovačně:

„*Aqulum petrex!*“

Stěna se lehce orosila a děvče se definitivně rozplakalo. V té chvíli se ozval zvuk splachovadla a z jedné dveří vyšel vousatý muž v nejlepším věku, což u kouzelníků znamená cokoli mezi osmdesáti a pěti sty lety. Usmál se na trojici u stěny, cvrnkl rukou do skály a zahuhlal:

„*Vandens.*“

Z kamene vytryskl mohutný pramen, pod nímž si stařec hbitě umyl ruce. Několikrát přitom tiše zaškemral:

„*Šilčiau... dar šilčiau...*“

Oklepal si ruce, opět se na všechny usmál a odešel. Sabinka se prosebně zadívala na pana sekretáře, a když v jeho zraku nespátřila znamení odporu, rychle si omyla ruce pod dosud tekoucím proudem. Přitom vyvalila oči:

„Ona je teplá!“

Opět pohlédla na oba muže a v očích měla jak zděšení, tak i nefalšované nadšení z toho, co bude vyprávět. Zapomněla na předchozí ponížení a spěšně se vzdálila.

Baltazar sáhl do pramínku, který už vyhasínal, a vzdychl:

„A vyhoďte takového chlapa.“

„Kdo to byl?“

„Profesor Babrauskas. Náš rodilý mluvčí.“

Baltazar ještě udeřil do skály, rázně pronesl *aqulum petrex* a z kamene vytryskl pramínek o poznání slabší než kolegův, a navíc proklatě ledový.

„No, aspoň to,“ hlesl sekretář a měl se k odchodu. U dveří se ale ještě otočil a vrátil se k prameni. Strčil do něj několik prstů a zkusmo vyslovil:

„Šilčau... šilčaj... šiltaj...“

Ledová voda pozvolna zmírnila tok, až zcela ustala.

6

Alfréd s Baltazarem opět vystoupali do patra. Cestou sekretář vysvětloval:

„Pouštění pramene je první věc, kterou se u nás děti učí. Prvňáci mají ve třídě i umývadlo s kohoutkem, my v ředitelně taky, ale jinak jsme je všude zaslepili, protože z nich teče mrtvá voda, samý chlór a kdovíco. Umývadla jsme ve třídách nechali kvůli hydře, ale pochopitelně se nesmí stát, že by kohoutky vyzkoušela.“

„To máte na celou školu jenom tyhle jedny záchody s pramenem?“

„Záchody ano, ale prameny máme dva, ještě jeden je na zahradě. Ve vsi se o něm říká, že je zázračný, ale my si spíš myslíme, že je nárazově kouzelný. Kolega Paster vždycky na Den dětí transmutuje jeho vodu na hroznový mošt a pak navečer, když už jsou děti pryč, ho nechává lehce pokvasit. Každopádně naši prvňáčci se už během prvního pololetí musí naučit základní hygienická pravidla, ale jak jste viděl tady u Sabinky Unesené, někdy i třetáci ještě mají problémy. Další věc je, že starší kluci vždycky vymámí na Babrauskasovi nějaké... ehm... žertovné kouzlo, a tím třeba zablokují pramen na záchodech. Pak mají legraci z toho, že se malé děti nemůžou umýt, protože prostě ten pramen neutáhnou. Kdyby aspoň školník byl co k čemu, ale ten tyhle věci neumí, po každé to musím jít opravovat já.“

„Jak znělo to zaklínadlo?“ zajímal se Alfréd.

„Tradičně se voda ze skály vyvolává *aqulum petrex*, ale jak jste viděl, Babrauskas má vždycky něco extra. A nutno přiznat, že mu to funguje.“

Vešli zpátky do ředitelny. Snad že už to tu znal, připadal si Alfréd napodruhé o moc jistěji a jaksi příjemněji. Hlavou mu bleskla i kacírská myšlenka, že by snad opravdu post ředitele nebyl aspoň na čas špatná volba.

„To jsem rád,“ skočil mu Baltazar do myšlenek, „že už si zvykáte. Po obědě bude porada, představím vás kolegům.“

„No moment,“ zarazil se opět Alfréd, „já jsem se ještě nerozhodl.“

„My ano,“ odvětil sekretář, aniž se na něj podíval, a uložil hůlku zpět do police. „Zatím vás můžu trochu provést po škole. Pojdte.“

Vyšli na chodbu, kde ještě poletovalo několik zapomenutých vraců.

„Ti ptáci taky nejsou nic příjemného, ale pořád lepší, než když před časem deváťáci vymysleli, že budou po škole létat na košťatech.“

„Jak na košťatech? Normálně jako čarodějnice v pohádkách?“ ozval se Alfréd.

„Byl to z naší strany ústupek,“ vysvětloval sekretář. „Děti to samozřejmě znají z knížek, tak si hned začaly do školy tahat košťata a o přestávkách na nich létaly po zahradě, pan tělocvikář jim dělal závody, ale bylo z toho po vsi plno řečí, hlavně lidé kolem kostela si stěžovali, a dokonce na nás poslali hydru. Vytkla nám tenkrát, že létání na košťatech nemáme ve školním vzdělávacím programu. Tak se jim to zatrhlo, ale největší raubíři litali dál, i po budově. Pak jsme tu ale měli ošklivý úraz, jeden deváťák se vytahoval před holkou a že ji vezme na projížďku, no a co myslíte — shodil ji o větev. Kdepak, košťata jsme zakázali. Ono by to asi šlo nějak papírově ošetřit, ale máme tolik jiných užitečnějších kouzel, že proč tím ztrácet čas.“

Došli ke dveřím na konci chodby, sekretář zasunul do zámku klíč, ale nedokázal jím otočit. Pak se ukázalo, že není zamčeno. Baltazar nespokojeně zamručel a vešel do prázdné třídy.

„Vy jste tady?“ promluvil.

„Jo,“ ozvalo se odkudsi.

„Myslel jsem, že někdo zase nechal odemčeno.“

„Já chtěl akorát poštelovat tu tabuli. Že furt sjížděla,“ děl hlas z přední části místnosti, kde se však nenacházela žádná osoba.

„S kým to mluvíte?“ zeptal se Alfréd překvapeně.

„S panem školníkem,“ odušil Baltazar. „Pojďte, představím vás.“

Vzal Alfréda za paži a přivedl ho k tabuli.

„Pane Vysočane, tohle je pan Hrnčířík, náš nový ředitel.“

„Jo tak, no tak to jo. Těší mě, Vysočan, Herbert,“ ozvalo se a Alfrédovu pravici stiskla ruka, aniž byl v dohledu jakýkoli další člověk. Lekl se a instinktivně ruku stáhl.

Přímo před ním se ozvalo posmutnělé:

„Si zvyknete. No tak já nebudu rušit, stejně si na to eště musím přinést nějaký štefty, abysem to moh pořádně zašteftovat.“

Dveře učebny se otevřely, ale ještě než se zavřely, ozvalo se od nich:

„Helejte, pane sekretář, už jste jim to říkal s těma brabcema?“

„Říkal, ale oni to potřebují slyšet od ředitele.“

„No tak ať jim to řekne, ať už další nekouzlej. Dyť je tu vod nich všecko zadělaný, a tedka voni se tlučou vo vokna, já jim nemůžu nechat všude vodevríno kuli průvanu, a mně je jich i líto, dyž to pak sbírám zabítý po třídách. Pane ředitel, řekněte jim to.“

Pak se dveře zavřely.

Baltazar se opět chopil slova:

„Omlouvám se za další leknutí. Náš pan školník je neviditelný. Dohodili nám ho z úřadu práce, hned jakmile se škola založila, a dotují nám jeho plat.“

Alfréd zalpal po dechu, ale po všem, co zde dnes zažil, už byl koneckonců na překvapení zvyklý.

„A nepůsobí tady trochu... rozruch?“ zeptal se poněkud ironicky.

„Ani ne. Je neviditelný, takže žáci se s ním nesetkají. Vyjma těch vzácných případů, kdy svolí k tomu, že některého raubíře spráská.“

Alfréd si představil bandu malých lumpů, kterak se k ní přiblíží neviditelný školník a z nečekaných směrů jim začne zasazovat rány. Po tváři se mu rozlil blažený úsměv a poprvé za celou dobu, kterou trávil v této podivné škole, měl neodbytný pocit, že tu chce zůstat. Nejen zůstat, ale hlavně se skamarádit se školníkem.

Ze zasnění ho opět vytrhl Baltazar, který zkusmo vytáhl tabuli nahoru, ale ta zase sjela dolů.

„Hyperaktivní tabule,“ procedil mezi zuby. „Krám akorát pro zlost.“

Alfréd se zadíval na tabuli, která se na první pohled ničím nelišila od jakékoli jiné běžné školní tabule.

„Nechtěl jste říct interaktivní?“ otázal se svého průvodce. „Co umí?“

„Vždycky musí mít poslední slovo. Všecko, co na ni napíšete, vám buď potvrdí, nebo vyvrátí. V podstatě jediná moderní technologie, co ve škole máme.“

„Nechápu,“ přiznal Alfréd a bezmyšlenkovitě otevřel a zase zavřel jedno křídlo.

Baltazar popadl křídlo:

„Tak se podívejte!“

Bleskurychle napsal na tabuli: *Straková je kráva*. Pak se na nápis zadíval a spokojeně poklepal na desku: „Vidíte? Je to pravda.“

Alfréd zamžikal očkami. Ne že by nikdy nespátřil nápisy podobného ražení, a nejvíc právě ve škole, ba přiznal si, že sám byl mnoha z nich autorem, ale ještě nikdy nezažil, že by si takto bezostyšně, a navíc písemně nadávali mezi sebou učitelé.

„No, a teď sledujte dál,“ otočil se sekretář zpátky a pod první tvrzení napsal: *Babrauskas je vůl*. Než však stačil poklepat jako prve, nápis zmizel.

„Tak, tady to máte žádný na zeleném, že kolega Babrauskas není vůl. A vyhoďte pak takového chlapa.“

Sekretář se odmlčel s pohledem upřeným na tabuli a pokračoval:

„Vynalezl to náš dějepisář se svým bratrancem. Potřeboval vědět, jestli je pravda všechno to, co se vypráví v českých pověstech, protože on to moc rád učí.“

„A je to pravda?“

„Něco ano, něco ne, to by se muselo vyzkoušet. Nate,“ podal Alfrédovi křídlo a ten napsal na tabuli: *Horymír skočil přes hradby*.

Nápis zůstal.

„No vidíte. Je to v podstatě spíš taková hračka, že jo. Protože kdo by dneska chtěl znát pravdu...“

Baltazar se podíval na hodiny nad tabulí a upozornil:

„Nelekněte se, brzy bude hýkat.“

7

Během přestávky na oběd se ze všech tříd vyvalily proudy dětí a vrabců. Zatímco ptáčekové bezradně poletovali po budově, děti se řítily všechny jedním směrem — do jídelny. Nevšímalý si pana sekretáře ani cizího pána, který mu stál po boku a co nevidět se měl stát jejich svrchovaným vládcem. Celou cestu nepředstavitelně křičely, k rozeznání bylo opět jen mnohokrát opakované slovo *žvirblis*, po němž se vždy zprostřed davu vznesl nový vrabec.

Proud se vhrnul do obří místnosti s dlouhými stoly, kde si všichni posedali podle zažitého pořádku. V čele stál kuchař celý v bílém, pouze na zástěře měl šlechtický erb. Vysoká statná postava prozrazovala, že kromě vařečky se umí zdatně ohánět i mečem. Vedle něj se tyčily dva obří sloupce talířů. Zvedl pravici a všechno ztichlo. Tuto chvíli měly děti rády — těch pár vteřin, než kuchař pronese své kouzlo a před nimi se objeví hostina toho dne. Většinou šlo o vybrané lahůdky panské kuchyně, ale když bylo potřeba žáky vytrestat, nařídilo vedení kuchaři, aby uvařil nějaký postní oběd, třeba chlebovou polévku s cizrnou. V případě obzvlášť závažných provinění pak přistupovalo vedení k nejdrastičtějšímu opatření — dovozu oběda z blízké státní základní školy. Po pozření šedivé polévky s kdovíjakým kapáním a mozečku z červené řepy si pak žáci vždycky jakékoli další zlobení nadlouho rozmysleli.

Za dětským davem následovali rozvázným krokem učitelé, mezi nimiž vynikala oslnivě krásná mladá elfka v bílém úboru se zeleným opaskem, úplně na závěr také Baltazar s Alfrédem. Stanuli ve vchodu, přehlédli posvátnou atmosféru jídelny a sekretář pošeptal Alfrédovi do ucha:

„Vítejte v Euroštu. Jediném místě, kde děti dokážou být několik vteřin zticha.“

Kuchař počkal, až se usadí i poslední učitel, pak mávl pravicí a zahřměl:

„*Orbiculum distribus!*“

V tom okamžení začaly ze sloupců vyletovat jednotlivé talíře a obrovskou rychlostí se přenášet na místa jedlíků. I toto byl proces, který si nikdo z žáků nedovolil jakkoli narušit. Samozřejmě se v minulosti vyskytly pokusy o vtípky, kdy starší kluci chytali letící talíře ve vzduchu, ale byla z toho vždy hromada střepů, občas krev a jednou i zlomené zápěstí.

Talíře se usadily před žáky, kuchař opět zdvihl pravicí, nastalo další hrobové ticho, pak paží máchl a zahřměl podruhé:

„*Hora horum degustandum!*“

Vmžiku se na všech talířích objevila porce jídla — zvláštní polévka s plovoucími pírky a malý kousek pečeného masa, hrášek a zeleninová obloha. Děti vykřikly nadšením a pustily se do jídla. Po chvíli se ale začaly z různých stran ozývat udivené dotazy, co že je to drobounké masíčko, a proč, když se to tak vezme kolem a kolem, na tom ani moc masíčka není?

Překvapení byli i učitelé. Znali vynalézavost svého šéfkuchaře a dávno si zvykli, že je často dokáže překvapit pokrmem dosud nevídaným, složeným ze surovin, které zrovna v danou dobu zářaly nebo se ocitly na dostřel. Dokonce i když nezářalo nic, dokázal z naprosto nouzových zásob vykouzlit jídlo, po kterém se všichni olizovali — do legend vstoupily jeho lahodné veverčí jitrničky nebo obojživelný šoulet s mloky, stejně jako menu z jednoho hladovějšího období „polévka smolná, nastavovaný loňský brambor, omáčka holé neštěstí“.

Teď však strážníci převraceli po talířích ty směšné pečínky na půl dlaně, které tvarem připomínaly kuřecí, ale chutí nic známého, a ostatně na nich mnoho k požití nebylo. Pouze profesor Brauskas se nad ničím nepozastavil, byl zvyklý brát věci, jak jsou, a vzpomínal si na doby, kdy musel jíst horší věci. I teď jenom špitl *druskos* a mezi prsty se mu objevila špetka soli. Posolil si miniaturní pečínku a chutě hodoval.

Nespokojenost mezi dětmi byla už k nepřeslechnutí, a tak se jedna z učitelek otočila na kuchaře a zeptala se, co že to dnes jedí.